Nacrt – *savjetovanje s javnošću*

HRVATSKA NARODNA BANKA

Na temelju članka 180. stavka 5., a u vezi s člankom 182. stavkom 9. točkom 1. Zakona o kreditnim institucijama ("Narodne novine", br. 22/2026.) te članka 43. stavka 2. točke 10. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci ("Narodne novine", br. 75/2008., 54/2013. i 47/2020.) guverner Hrvatske narodne banke donosi

ODLUKU

O POSTUPKU PROCJENJIVANJA ADEKVATNOSTI INTERNOGA KAPITALA I INTERNE LIKVIDNOSTI KREDITNE INSTITUCIJE

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

Predmet Odluke

Članak 1.

Ovom se Odlukom pobliže propisuju postupci procjenjivanja, način i rokovi izvješćivanja Hrvatske narodne banke o adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti kreditne institucije i izračun internoga kapitala i interne likvidnosti.

Usklađenost s pravnim aktima Europske unije

Članak 2.

Odredbe ove Odluke usklađene su sa sljedećim Smjernicama Europskoga nadzornog tijela za bankarstvo:

1) Smjernicama o informacijama o postupku procjene adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) i postupku procjene adekvatnosti interne likvidnosti (ILAAP) koje se prikupljaju za potrebe postupka nadzorne provjere i ocjene (SREP) (EBA/GL/2016/10),

2) Smjernicama za testiranje otpornosti institucija na stres (EBA/GL/2018/04),

3) Smjernicama o upravljanju okolišnim, socijalnim i upravljačkim (ESG) rizicima (EBA/GL/2025/01) i

4) Smjernicama o ograničenju izloženosti prema subjektima bankarstva u sjeni koji obavljaju bankarske djelatnosti izvan reguliranog okvira prema članku 395. stavku 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 (EBA/GL/2015/20).

Pojmovi

Članak 3.

(1) Pojedini pojmovi koji se upotrebljavaju u ovoj Odluci imaju sljedeće značenje:

1) "Postupak procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala (u nastavku teksta: ICAAP)" postupak je koji kreditna institucija provodi na temelju odredbi članka 180. Zakona o kreditnim institucijama ("Narodne novine", br. 22/2026.), a obuhvaća strategiju i proces procjene i kontinuiranog održavanja iznosa, vrste i raspodjele potrebnog internoga kapitala.

2) "Postupak procjene adekvatnosti interne likvidnosti (u nastavku teksta: ILAAP)" postupak je koji obuhvaća proces identificiranja, mjerenja, upravljanja i nadzora likvidnosnim rizikom koji je kreditna institucija primijenila na temelju odredbi Odluke o sustavu upravljanja ("Narodne novine", br. 30/2026., u nastavku teksta: Odluka o sustavu upravljanja) u dijelu upravljanja likvidnosnim rizikom.

3) "Potrebni interni kapital" jest razina internoga kapitala dostatna za pokriće svih rizika kojima je kreditna institucija izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju izračunat u skladu s ovom Odlukom.

4) "Potrebna interna likvidnost" jest razina interne likvidnosti dostatna za pokriće likvidnosnog rizika uključujući i rizik izvora financiranja kojima je kreditna institucija izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju izračunata u skladu s ovom Odlukom.

5) "Potrebni regulatorni kapital" jest razina regulatornog kapitala dostatna za ispunjenje:

1) minimalnih kapitalnih zahtjeva iz Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27. 6. 2013., u nastavku teksta: Uredba (EU) br. 575/2013) kako je posljednji put izmijenjena Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2025/1496 od 12. lipnja 2025. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu datuma primjene kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik (SL L 2025/1496, 19.9.2025.)

2) dodatnih regulatornih kapitalnih zahtjeva za pokriće rizika ili elemenata rizika koji su izričito isključeni iz kapitalnih zahtjeva utvrđenih u Uredbi (EU) br. 575/2013 ili njima nisu izričito pokriveni, a naloženi su u skladu s člankom 105. stavkom 1. t. 1. Zakona o kreditnim institucijama, prema uvjetima iz članka 107. Zakona o kreditnim institucijama

3) zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj kapitala iz članka 250. Zakona o kreditnim institucijama i

4) ako je primjenjivo, zahtjeva iz Smjernica o dodatnom regulatornom kapitalu, temeljem zahtjeva iz članka 108. Zakona o kreditnim institucijama.

6) "Interni kapitalni i interni likvidnosni zahtjevi" kako su propisani člankom 13. ove Odluke.

7) "Potrebni likvidnosni regulatorni zahtjev" je razina likvidnosti potrebna za ispunjenje:

1) likvidnosnih zahtjeva propisanih u dijelu šestom Uredba (EU) br. 575/2013 i

2) ako je primjenjivo, zahtjeva iz članka 110. Zakona o kreditnim institucijama.

(2) Za ostale pojmove iz ove Odluke primjenjuju se definicije iz Zakona o kreditnim institucijama, Uredbe (EU) br. 575/2013 i Odluke o sustavu upravljanja.

Obveznici primjene

Članak 4.

(1) Ova Odluka primjenjuje se na kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje su sukladno Zakonu o kreditnim institucijama, dobile odobrenje za rad.

(2) Ova Odluka primjenjuje se na financijske holdinge ili mješovite financijske holdinge koji su dobili odobrenje u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama odnosno imenovani subjekt kada je financijskom holdingu ili mješovitom financijskom holdingu odobreno izuzeće.

(3) Ova Odluka primjenjuje se na i podružnicu kreditne institucije iz treće zemlje koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za osnivanje podružnice iz treće zemlje.

(4) Obveznici primjene iz stavka 1. do 3. ovog članka, primjenjuju odredbe ove Odluke na pojedinačnoj osnovi te na konsolidiranoj ili potkonsolidiranoj osnovi u skladu s člancima 77. stavak 5., 134. stavak 4., 174. i 175. Zakona o kreditnim institucijama.

(5) Matična kreditna institucija u grupi kreditnih institucija u RH dužna je, osim internih kapitalnih i likvidnosnih zahtjeva na konsolidiranoj ili potkonsolidiranoj osnovi, za svaku članicu grupe kreditnih institucija u RH koja je kreditna institucija i za svaku članicu grupe koju matična kreditna institucija ocjenjuje značajnom za poslovanje grupe, utvrditi interne kapitalne i interne likvidnosne zahtjeve na pojedinačnoj osnovi.

Strategija i postupci procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala i interne likvidnosti

Članak 5.

(1) Kreditna institucija dužna je razviti strategiju planiranja internoga kapitala koja će podržati održivost strategije poslovanja i osigurati održavanje adekvatne razine kapitala za pokriće svih rizika i čimbenika poput očekivanog rasta plasmana, dostupnosti budućih izvora financiranja i korištenja njima, politiku dividenda kao i ispunjavanje regulatornih i supervizorskih zahtjeva vezanih za kapital te pokriće potencijalnih gubitka koji proizlaze iz stresnih scenarija.

(2) Kreditna institucija dužna je provoditi postupak procjene adekvatnosti internog kapitala i interne likvidnosti uzimajući u obzir perspektivu usmjerenu na budućnost.

(3) U skladu s člankom 180. Zakona o kreditnim institucijama, kreditna institucija dužna je identificirati i u postupak procjene adekvatnosti internog kapitala i interne likvidnosti uključiti i značajne okolišne, socijalne i upravljačke rizike (u nastavku teksta: ESG rizici) kao i njihov utjecaj na ostale kategorije financijskih rizika te procijeniti i po, potrebi, kontinuirano održavati adekvatne iznose i vrstu internog kapitala i interne likvidnosti potrebnih za pokriće ESG rizika, uzimajući u obzir kratkoročno, srednjoročno i dugoročno razdoblje.

(4) Vremenska razdoblja koja kreditna institucija uzima u obzir pri utvrđivanju adekvatnog internog kapitala i interne likvidnosti za pokriće ESG rizika trebaju biti usklađena s vremenskim razdobljima koja kreditna institucija upotrebljava kao dio ukupne procjene ICAAP-a/ILAAP-a.

(5) Kada kreditna institucija uzima u obzir duža razdoblja za pokrivanje ESG rizika u skladu sa stavkom 3. ovog članka, ta se razdoblja trebaju upotrebljavati kao izvor informacija kako bi se osiguralo dostatno razumijevanje mogućih posljedica ESG rizika za planiranje internog kapitala i interne likvidnosti u redovitim vremenskim razdobljima ICAAP-a/ILAAP-a.

(6) Kreditna institucija dužna je donijeti plan za interni kapital kojim se jasno definiraju:

1) strateški ciljevi i vremenski horizont za njihovo ostvarenje s obzirom na utjecaj makroekonomskih čimbenika i promjenu smjera ekonomskog ciklusa na strateške planove,

2) postupci planiranja internog kapitala i odgovornosti za taj postupak,

3) način na koji će kreditna institucija udovoljavati kapitalnim zahtjevima u budućnosti,

4) relevantna ograničenja vezana uz interni kapital (npr. učinak izmjene propisa ili donošenja novih propisa) i

5) opći plan za postupanje u nepredviđenim okolnostima (npr. način pribavljanja dodatnoga kapitala, ograničavanje poslovne aktivnosti ili primjena tehnika smanjenja rizika).

(7) Kreditna institucija dužna je razviti strategiju planiranja interne likvidnosti i donijeti plan interne likvidnosti koji će osigurati odgovarajuću razinu likvidnosti i adekvatne izvore financiranja, usklađene s njezinim strategijama, sklonošću preuzimanju rizika i izvorima likvidnosti.

(8) Kreditna institucija dužna je uzeti u obzir učinak budućih regulatornih promjena te donijeti utemeljenu i obrazloženu odluku o tome kako uvrstiti te promjene u planiranje interne likvidnosti i izvora financiranja.

(9) Kreditna institucija dužna je planom internog kapitala i planom interne likvidnosti obuhvatiti buduće razdoblje od najmanje tri godine.

(10) Kreditna institucija dužna je rezultate testiranja otpornosti na stres iz članka 11. ove Odluke uzeti u obzir u procesu donošenja plana za interni kapital i plana za internu likvidnost.

Uspostavljanje i provođenje ICAAP-a i ILAAP-a

Članak 6.

(1) Kreditna institucija dužna je uspostaviti odgovarajući postupak za utvrđivanje i osiguranje primjerene visine internoga kapitala i interne likvidnosti uzimajući u obzir profil rizičnosti, sustav upravljanja rizicima i tehnike kojima se koristi za smanjenje rizika.

(2) Postupak iz stavka 1. ovog članka smatrat će se odgovarajućim:

1) ako je utemeljen na utvrđivanju, mjerenju ili procjeni, agregiranju i praćenju značajnih rizika,

2) ako osigurava odgovarajuću razinu internog kapitala i interne likvidnosti s obzirom na profil rizičnosti kreditne institucije i sklonost preuzimanju rizika i

3) ako je na odgovarajući način uključen u sustav upravljanja kreditnom institucijom i integriran u sve značajne poslovne aktivnosti i odluke.

(3) Kreditna institucija dužna je propisati, dokumentirati, redovito nadzirati i po potrebi ažurirati postupak procjenjivanja iz stavka 1. ovog članka.

(4) Kreditna institucija dužna je osigurati potpune i detaljne informacije o ICAAP-u i ILAAP-u, kao što su:

1) pristupi (metodologije) kojima se koristi za izračun internih kapitalnih i internih likvidnosnih zahtjeva,

2) vrste i razina rizika uključenih u izračun internih kapitalnih i internih likvidnosnih zahtjeva,

3) za rizike za koje se računaju minimalni kapitalni zahtjevi u skladu s Uredbom (EU) br. 575/2013, razlike u pristupima primijenjenima za izračun kapitalnih zahtjeva u skladu s tom Uredbom i izračuna internih kapitalnih zahtjeva,

4) razlike između potrebnoga regulatornoga kapitala i potrebnoga internoga kapitala i

5) pristupi koji se koriste za utvrđivanje zaštitnog sloja likvidnosti.

GLAVA II.

POSTUPAK PROCJENJIVANJA ADEKVATNOSTI INTERNOGA KAPITALA I INTERNE LIKVIDNOSTI

Faze postupka

Članak 7.

(1) Kreditna institucija dužna je ICAAP-om i ILAAP-om obuhvatiti sljedeće faze:

1) utvrđivanje značajnih rizika,

2) mjerenje ili procjenu pojedinog rizika i određivanje pripadajućih iznosa internih kapitalnih i internih likvidnosnih zahtjeva,

3) određivanje ukupnoga potrebnog internoga kapitala i potrebne interne likvidnosti,

4) uspoređivanje potrebnoga regulatornoga i potrebnoga internoga kapitala te interne likvidnosti

(2) Kreditna institucija dužna je postupak iz stavka 1. ovog članka provoditi najmanje jednom godišnje, a u slučaju značajne promjene profila rizičnosti i češće.

POGLAVLJE I.

Utvrđivanje rizika

Značajni rizici

Članak 8.

(1) Kreditna institucija dužna je na temelju svog profila rizičnosti utvrditi značajne rizike kojima je izložena ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju, a koje će obuhvatiti ICAAP-om i ILAAP-om, uzimajući pritom u obzir vrstu, opseg i složenost poslova koje obavlja i tržišta na kojima posluje.

(2) Radi utvrđivanja značajnih rizika kreditna institucija dužna je analizirati sljedeće:

1) kreditni, tržišni i operativni rizik, uključujući i druge rizike za koje se računaju kapitalni zahtjevi prema Uredbi (EU) br. 575/2013,

2) rizike ili elemente rizika koji nisu u potpunosti pokriveni minimalnim kapitalnim zahtjevima iz Uredbe (EU) br. 575/2013 (kamatno inducirani kreditni rizik, rezidualni rizik i rizike koji proizlaze iz poslova sekuritizacije, moguću podcijenjenost kreditnog rizika zbog korištenja standardiziranim pristupom, moguću podcijenjenost operativnog rizika zbog korištenja jednostavnim ili standardiziranim pristupom, moguću podcijenjenost valutno induciranog kreditnog rizika zbog korištenja standardiziranim pristupom),

3) kamatni rizik u knjizi pozicija kojima se ne trguje, koncentracijski rizik, reputacijski i strateški rizik,

4) likvidnosni rizik i rizik izvora financiranja, uključujući unutardnevnu likvidnost, opterećenu imovinu i upravljanje kolateralima,

5) utjecaj vanjskih čimbenika na rizike (ekonomsko i poslovno okružje), uključujući i utjecaj ESG rizika na ostale kategorije financijskih rizika,

6) rizike koji proizlaze iz izloženosti prema subjektu bankarstva u sjeni i

7) ostale rizike koji nisu uključeni u točke od 1. do 5. ovog stavka, kojima je kreditna institucija izložena ili bi mogla biti izložena (primjerice: rizik koji proizlazi iz izloženosti kriptoimovini, IKT rizik).

(3) Utvrđivanje svih rizika i određivanje njihove značajnosti mora biti zasnovano na sveobuhvatnoj procjeni rizika kojima je kreditna institucija izložena ili bi mogla biti izložena, a koji su svojstveni pojedinim poslovima, proizvodima, aktivnostima, procesima i sustavima kreditne institucije, i to na razini portfelja i na razini pojedinog proizvoda, uključujući i procjenu financijskog stanja kreditne institucije i vanjskog okružja u kojem posluje.

(4) Iznimno od stavka 2. ovog članka mala i jednostavna kreditna institucija može u postupku procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti analizirati najmanje sljedeće:

1) koncentracijski rizik,

2) upravljački rizik,

3) kreditni rizik uključujući valutno inducirani kreditni rizik i kamatno inducirani kreditni rizik,

4) kamatni rizik u knjizi pozicija kojima se ne trguje,

5) valutni rizik,

6) likvidnosni rizik uključujući mogućnost prikupljanja dodatnoga kapitala,

7) operativni rizik,

8) strateški rizik i

9) utjecaj vanjskih činitelja.

Definicije rizika

Članak 9.

(1) Kreditna institucija može se koristiti vlastitim definicijama rizika koje obuhvaćaju najmanje definicije propisane Uredbom (EU) br. 575/2013, Zakonom o kreditnim institucijama i Odlukom o sustavu upravljanja s tim da ih je dužna detaljno obrazložiti.

(2) Ako se kreditna institucija koristi različitim definicijama onih rizika za koje je izračun kapitalnih zahtjeva propisan Uredbom (EU) br. 575/2013, dužna je obrazložiti kakav utjecaj ima primjena tih definicija na visinu kapitalnih zahtjeva kreditne institucije prema Uredbi (EU) br. 575/2013.

POGLAVLJE II

Mjerenje ili procjena pojedinog rizika i određivanje pripadajućeg iznosa internih kapitalnih i internih likvidnosnih zahtjeva

Metodologija mjerenja ili procjene rizika

Članak 10.

(1) Kreditna institucija dužna je pri izračunu internih kapitalnih i internih likvidnosnih zahtjeva kvantitativnim metodama mjeriti ili, ako je rizike teško kvantificirati, procjenjivati značajne rizike koristeći se metodologijom i pristupima koji su najprikladniji za njezinu organizaciju i poslovne aktivnosti, a vodeći računa da primjenjuje dovoljno konzervativne pristupe pri izračunu.

(2) Kreditna institucija dužna je utvrditi za koje je rizike, osim kreditnog, tržišnog, rizika prilagodbe kreditnom vrednovanju i operativnog rizika, pri određivanju internih kapitalnih zahtjeva primjereno koristiti se kvantitativnim metodama, a za koje je rizike prikladnije umjesto određivanja internih kapitalnih zahtjeva koristiti se isključivo mjerama smanjenja ili kontrole rizika.

(3) Kreditna institucija može se koristiti različitim pristupima izračuna internih kapitalnih i internih likvidnosnih zahtjeva za različite vrste rizika (koristeći pristupe za izračun regulatornih kapitalnih zahtjeva prema Uredbi 575/20130, napredne pristupe iz Uredbe 575/2013 ili druge pristupe), a pritom je dužna definirati odgovarajuću metodologiju mjerenja ili procjene svakog rizika te dokumentirati i obrazložiti sljedeće:

1) metode/pristupe mjerenja rizika,

2) procjenu nemjerljivih rizika,

3) sve korekcije iznosa rizika kada kreditna institucija utvrdi da metode za mjerenje ili procjenu specifičnog rizika ne pokazuju trenutačnu izloženost kreditne institucije tom riziku i

4) ako koristi napredne pristupe i modele izračuna internih kapitalnih zahtjeva, provođenje neovisne validacije istih.

(4) Ako se izračun kapitalnih zahtjeva prema Uredbi (EU) br. 575/2013 za kreditni rizik i rizik druge ugovorne strane, zasniva na rejtingu vanjske institucije za procjenu kreditnog rejtinga ili na činjenici da izloženost nema rejting, kreditna institucija dužna je pri izračunu internih kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik uzeti u obzir i druge relevantne informacije.

(5) Za izračun internih kapitalnih zahtjeva za značajne tržišne rizike:

1) interni kapitalni zahtjevi za značajne tržišne rizike za koje se ne izračunavaju kapitalni zahtjevi iz Uredbe (EU) br. 575/2013 moraju biti primjereni,

2) kreditna institucija koja je pri izračunu kapitalnih zahtjeva za pozicijski rizik, u skladu s dijelom trećim, glavom IV., poglavljem 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 netirala svoje pozicije u jednom ili više vlasničkih instrumenata koji čine dionički indeks s jednom ili više pozicija u budućnosnici na dionički indeks ili u nekom drugom proizvodu koji se temelji na dioničkom indeksu, dužna je izračunavati i održavati odgovarajući interni kapital za pokriće gubitka na temelju rizika osnove zbog toga što se vrijednost budućnosnice ili drugog proizvoda ne kreće u potpunosti u skladu s vrijednošću sastavnih vlasničkih instrumenata,

3) kreditna institucija koja ima suprotne pozicije u budućnosnicama na dionički indeks koje nisu identične s obzirom na njihovo dospijeće ili njihov sastav ili oboje, dužna je za rizik koji iz toga proizlazi izračunavati i održavati odgovarajući interni kapital.

(6) Kada kreditna institucija primjenjuje postupak iz članka 345. Uredbe (EU) br. 575/2013, dužna je izračunati interni kapitalni zahtjev za rizik gubitka koji postoji u razdoblju od preuzimanja obveze do sljedećega radnog dana.

(7) Kreditna institucija dužna je, u odnosu na ESG rizike, pri procjeni internog kapitala i interne likvidnosti za izloženosti ili portfelje koje je procijenila da su osjetljive na ESG rizike osim vlastitih metodologija uzeti u obzir i informacije dobivene iz metodologija koje je koristila za procjenu ESG rizika, (primjerice: metodologije utemeljene na izloženosti, sektoru, portfelju i scenariju) kako bi se dobila sveobuhvatna procjena ESG rizika u svim relevantnim vremenskim razdobljima.

Testiranje otpornosti na stres

Članak 11.

(1) Radi kvalitetnije procjene svoje izloženosti riziku kreditna institucija dužna je redovito, a najmanje jednom godišnje, provoditi testiranje otpornosti na stres u skladu s odredbama članka 42. i 87. Odluke o sustavu upravljanja te rezultate testiranja otpornosti na stres uključiti u ICAAP i ILAAP.

(2) Osim testiranja otpornosti na stres iz stavka 1. ovoga članka, kreditna institucija dužna je provoditi testiranja otpornosti ICAAP-a i ILAAP-a na stres u skladu sa sklonošću preuzimanju rizika i sveukupnom strategijom, uključujući i poslovnu strategiju kreditne institucije.

(3) Kreditna institucija dužna je testirati pouzdanost planova internog kapitala i planova interne likvidnosti u stresnim uvjetima te razmotriti pravne, organizacijske i operativne prepreke i činjenicu da se određeni elementi kapitalnih zahtjeva kao i zaštitni slojevi likvidnosti mogu koristiti u stresnim uvjetima (npr. elementi zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj kapitala iz poglavlja VIII glave XVIII. Zakona o kreditnim institucijama).

(4) Kreditna institucija dužna je ocijeniti svoje planove internog kapitala i interne likvidnosti kao i svako interno planiranje kapitala i likvidnosti te osigurati da su usklađeni sa njezinom sklonošću preuzimanju rizika, strategijom i sveukupnim internim potrebama za kapitalom i obnoviti svoje pozicije interne likvidnosti nakon korištenja zaštitnih slojeva likvidnosti radi izvršavanja svojih obveza tijekom razdoblja stresa.

(5) Kreditna institucija dužna je pri provođenju testiranja otpornosti ICAAP-a/ILAAP-a na stres:

1) obuhvatiti sve kategorije i potkategorije značajnih rizika kojima je izložena uzimajući u obzir i bilančne i izvanbilančne stavke imovine i obveza u odnosu na sve značajne portfelje ili sektore/geografska područja,

2) razmotriti niz scenarija, uključujući barem nepovoljan ekonomski scenarij koji je ozbiljan, ali moguć, kao što je ozbiljna gospodarska recesija i/ili idiosinkrastični šok likvidnosti i šok likvidnosti koji se odnosi na cijelo tržište,

3) provesti testiranje otpornosti ICAAP-a i ILAAP-a na stres putem sveobuhvatnog testiranja otpornosti na stres u cijeloj kreditnoj instituciji i na konsolidiranoj osnovi za sve subjekte za koje su ICAAP-i ili ILAAP-i potrebni,

4) osigurati da testiranja otpornosti ICAAP-a i ILAAP-a na stres obuhvaćaju isto buduće razdoblje kao ICAAP, odnosno ILAAP i da se ažuriranju barem jednako učestalo kao ICAAP i ILAAP.

(6) Kreditna institucija dužna je pri testiranju otpornosti ICAAP-a na stres procijeniti svoju sposobnost održavanja razine internoga kapitala iznad potrebnog regulatornog kapitala u stresnim uvjetima.

(7) Kreditna institucija dužna je pri provedbe testiranja otpornosti solventnosti na stres za potrebe ICAAP-a razmotriti utjecaj scenarija na omjer financijske poluge kao i na prihvatljive obveze za potrebe minimalnih zahtjeva u pogledu prihvatljivih obveza (MREL).

POGLAVLJE III

Utvrđivanje ukupnoga internoga kapitala i interne likvidnosti

Definiranje raspoloživoga internoga kapitala i interne likvidnosti

Članak 12.

(1)Kreditna institucija dužna je definirati kategorije i sastavne elemente kapitala kojima se koristi za potrebe izračuna raspoloživoga internoga kapitala, vodeći pritom računa da pojedini dijelovi kapitala najbolje pokazuju pravu vrijednost imovine i obveza te sposobnost pokrića gubitka.

(2) Kreditna institucija dužna je definirati kategorije i sastavne elemente za likvidnost i stabilne izvore financiranja kojima se koristi za potrebe izračuna potrebne interne likvidnosti, vodeći pritom računa da pojedini dijelovi zaštitnog sloja likvidnosti i stabilni izvori financiranja pokriju rizike i osiguraju kontinuitet poslovanja.

(3) Kreditna institucija dužna je na konzervativan način odrediti iznos internog kapitala i interne likvidnosti te osigurati da kapital i zaštitni sloj likvidnosti budu visoke kvalitete.

Izračun ukupnih internih kapitalnih zahtjeva i ukupnih internih likvidnosnih zahtjeva

Članak 13.

(1) Kreditna institucija dužna je utvrditi ukupne interne kapitalne zahtjeve zbrajanjem kapitalnih zahtjeva:

1) za rizike za koje je prema Uredbi (EU) br. 575/2013 potrebno izračunavati kapitalne zahtjeve i

2) za ostale rizike koje kreditna institucija procijeni značajnim.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, kreditna institucija može primijeniti složenije pristupe za izračun ukupnih internih kapitalnih zahtjeva, a pritom je dužna dokumentirati i obrazložiti sljedeće:

1) osnovne metodološke pretpostavke, osim savršenih pozitivnih korelacija između rizika te osigurati njihovu robusnost provođenjem testiranja otpornosti na stres i/ili

2) bilo koju drugu metodologiju/pristup za određivanje ukupno potrebnoga internoga kapitala uključujući i onu koja je zasnovana na simulaciji istodobnih promjena u višestrukim čimbenicima rizika.

(3) Kreditna institucija dužna je održavati interni kapital najmanje u visini ukupnih internih kapitalnih zahtjeva.

(4) Pri izračunu internih likvidnosnih zahtjeva kreditna institucija dužna je definirati koja imovina i budući priljevi se mogu smatrati odgovarajućim za potrebe procjene potrebne razine interne likvidnosti te definirati koji izvori financiranja se mogu smatrati stabilnim.

(5) Kreditna institucija dužna je interne likvidnosne zahtjeve iz stavka 4. ovog članka odrediti na prudencijalan i konzervativan način osiguravajući pokriće potrebnih likvidnosnih regulatornih zahtjeva i ostalih rizika kreditne institucije te kontinuitet poslovanja čak i u dužem razdoblju stresa.

POGLAVLJE IV.

Uspoređivanje potrebnog regulatornoga i potrebnog internog kapitala

Postupak uspoređivanja

Članak 14.

(1) Kreditna institucija dužna je usporediti potrebni interni i potrebni regulatorni kapital te navesti njihove sličnosti i razlike.

(2) Ako se postupkom procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala utvrdi da je iznos potrebnoga internoga kapitala manji od iznosa potrebnoga regulatornoga kapitala, kreditna institucija dužna je održavati razinu regulatornoga kapitala minimalno na razini dostatnoj za ispunjavanje minimalnih kapitalnih zahtjeva iz Uredbe (EU) br. 575/2013 i dodatnih regulatornih kapitalnih zahtjeva.

(3) Kreditna institucija dužna je na kraju tekuće kalendarske godine (stanje na dan 31. prosinca) izračunavati:

1) iznos ukupno potrebnoga internoga kapitala i

2) ciljanu razinu raspoloživog internoga i regulatornoga kapitala na kraju tekuće kalendarske godine, usklađenu s poslovnim planom.

(4) Kreditna institucija dužna je u godišnji poslovni plan unijeti korektivne mjere koje će poduzeti u slučaju pogrešaka ili promjena u procjenama adekvatnosti internoga kapitala.

GLAVA III.

INTEGRIRANJE POSTUPKA PROCJENJIVANJA ADEKVATNOSTI INTERNOGA KAPITALA I INTERNE LIKVIDNOSTI U SUSTAV UPRAVLJANJA

Članak 15.

(1) Kreditna institucija dužna je uključiti ICAAP i ILAAP kao sastavni dio sustava upravljanja kreditnom institucijom.

(2) Kreditna institucija dužna je koristiti se rezultatima ICAAP-a i ILAAP-a barem u sljedećim procesima:

1) definiranju i praćenju ostvarenja poslovne strategije i strategije upravljanja rizicima,

2) alokaciji kapitala na pojedine organizacijske dijelove,

3) donošenju poslovnih odluka (npr. o kreditiranju i budžetiranju) i

4) donošenju značajnih strateških odluka (npr. ponuda novog proizvoda, ulazak na nova tržišta itd.).

(3) Kreditna institucija dužna je osigurati da ICAAP i ILAAP omogućavaju upravi i nadzornom odboru kreditne institucije da u svakom trenutku procijene i/ili ocijene sve značajne rizike kojima je kreditna institucija izložena ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju.

Dužnosti uprave i nadzornog odbora

Članak 16.

(1) Uprava kreditne institucije dužna je u skladu s Glavom VI Zakona o kreditnim institucijama:

1) donijeti strategiju internoga kapitala i interne likvidnosti,

2) odobriti plan internog kapitala kapital i plan interne likvidnosti,

3) odobriti i osigurati provođenje ICAAP-a i ILAAP-a i osigurati njegovu usklađenost s planom za interni kapital i internu likvidnost te strateškim politikama,

4) osigurati da se u postupak uključe svi rizici,

5) osigurati upotrebu prikladnih metoda,

6) detaljno propisati ICAAP i ILAAP (metode koje se primjenjuju, pretpostavke, postupak procjene, način održavanja adekvatne razine internog kapitala) te postupak alokacije internoga kapitala,

7) uspostaviti odgovarajući sustav unutarnjih kontrola u ICAAP-u i ILAAP-u,

8) osigurati dokumentiranost ICAAP-a i ILAAP-a,

9) osigurati adekvatne resurse za provođenje ICAAP-a i ILAAP-a te potpuno razumijevanje tog postupka od strane svih zaposlenika uključenih u postupak,

10) propisati ovlasti i odgovornosti dodijeljene pojedinim funkcijama i organizacijskim jedinicama na način da se osiguraju jasna podjela ovlasti i jasne linije odgovornosti,

11) osigurati da ICAAP i ILAAP budu sastavnim dijelom upravljačkih aktivnosti kreditne institucije i

12) osigurati redovitu procjenu prikladnosti ICAAP-a i ILAAP-a.

(2) Uprava kreditne institucije dužna je osigurati provođenje procjene prikladnosti ICAAP-a i ILAAP-a iz stavka 1. točke 12. ovog članka barem jednom godišnje.

(3) Nadzorni odbor kreditne institucije dužan je:

1) donijeti odluku o davanju suglasnosti upravi na strukturu postupka procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti te na alokaciju internog kapitala na pojedine rizike kojima je ili kojima bi mogla biti izložena kreditna institucija,

2) nadzirati prilagodbu ICAAP-a i ILAAP-a prema značajnim promjenama u strategijama, politikama, organizaciji i poslovnom okružju,

3) nadzirati da se rezultati ICAAP-a i ILAAP-a upotrebljavaju u strateške svrhe i u postupku donošenja odluka i

4) analizirati ostvarenje strategije preuzimanja i upravljanja rizicima u odnosu na raspoloživi i potrebni interni kapital te na raspoloživu i potrebnu internu likvidnost.

Uloga funkcije upravljanja rizicima i funkcije unutarnje revizije

Članak 17.

(1) Kreditna institucija dužna je analizu, praćenje i izvješćivanje o ICAAP-u i ILAAP-u te provjeru strategija i postupaka ocjenjivanja potrebnoga internoga kapitala i interne likvidnosti provoditi u sklopu funkcije upravljanja rizicima.

(2) Unutarnja revizija kreditne institucije dužna je najmanje jednom godišnje provesti procjenu prikladnosti ICAAP-a i ILAAP-a.

Eksternalizacija

Članak 18.

(1) Kreditna institucija može eksternalizirati provođenje dijela faze ICAAP-a i/ili ILAAP-a iz članka 6. stavka 1. ove Odluke.

(2) Na eksternalizaciju dijela faze ICAAP-a i/ili ILAAP-a kreditne institucije primjenjuju se odredbe Odluke o eksternalizaciji ("Narodne novine", br. 118/2020, 139/2022 i 150/2024).

Postupak procjenjivanja na konsolidiranoj osnovi

Članak 19.

Kreditna institucija koja je u skladu s člankom 4. ove Odluke obvezna primjenjivati odredbe ove Odluke na konsolidiranoj osnovi za grupu kreditnih institucija u RH, dužna je:

1) pri upravljanju rizicima na razini grupe definirati i uskladiti postupke i procedure, zadatke i odgovornosti pojedinih osoba i organizacijskih jedinica te linije izvještavanja unutar grupe,

2) osigurati da su metodologije mjerenja i/ili procjene rizika usklađene na razini grupe,

3) procjenjivati značajne rizike svih društava u grupi uključujući vlastite rizike te rizike iz poslovanja s osobama izvan grupe koji imaju utjecaj na ukupan profil rizičnosti grupe,

4) izračunavati potrebni interni kapital i internu likvidnost na konsolidiranoj osnovi te usklađivati potreban interni i regulatorni kapital i

5) integrirati postupak procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti na konsolidiranoj osnovi u postupak upravljanja i odlučivanja u kreditnoj instituciji i

GLAVA IV.

IZVJEŠTAVANJE HRVATSKE NARODNE BANKE

Izvještavanje Hrvatske narodne banke i rokovi izvještavanja

Članak 20.

(1) Kreditna institucija dužna je dostavljati Hrvatskoj narodnoj banci izvješće o ICAAP-u i ILAAP-u, u skladu s obrascem koji je objavljen na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke.

(2) Kreditna institucija dužna je izvješća iz stavka 1. ovog članka dostavljati Hrvatskoj narodnoj banci elektronskim putem kroz sustav sigurne razmjene.

(3) Kreditna institucija dužna je izvješća iz stavka 1. ovog članka dostavljati Hrvatskoj narodnoj banci na pojedinačnoj i ako je primjenjivo na potkonsolidiranoj odnosno konsolidiranoj osnovi.

(4) Kreditna institucija dužna je u okviru izvješća dostaviti i popis internih akata s datumom njihova usvajanja i posljednje promjene uz naznaku je li promjena bila značajna te popis internih izvještaja kreditne institucije relevantnih za ICAAP i ILAAP uz naznaku učestalosti njihove izrade i upravljačke razine kojoj su namijenjeni.

(5) Iznimno od stavka 1. ovog članka, ako je kreditna institucija izradila i dostavila Hrvatskoj narodnoj banci i/ili Europskoj središnjoj banci određene dijelove iz izvješća iz stavka 1. ovog članka u sklopu drugih izvještajnih zahtjeva, može se pozvati na te dokumente i nije ih dužna opet pripremati za potrebe izvješća iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Kreditna institucija dužna je sastaviti izvješće o ICAAP-u i ILAAP-u sa stanjem na dan 31. prosinca prethodne godine i dostaviti ga Hrvatskoj narodnoj banci najkasnije do 31. ožujka tekuće godine.

(7) Iznimno od stavka 6. ovog članka mala i jednostavna kreditna institucija dužna je dostaviti Hrvatskoj narodnoj banci izvješće o ICAAP-u i ILAAP-u svake dvije godine, izuzev Tablice 4. (Regulatorni i interni raspoloživi kapital), Tablice 5. (Planiranje internog kapitala) i Tablice 6. (Obrazac za procjenu adekvatnosti internih kapitalnih zahtjeva) koje je dužna dostaviti jednom godišnje sa stanjem i u roku propisanom u stavku 6. ovog članka.

(8) Mala i jednostavna kreditna institucija dužna je, ukoliko je tijekom kalendarske godine došlo do promjene metodologije za procjenu internog kapitala i interne likvidnosti, navedene informacije dostaviti Hrvatskoj narodnoj banci u Izvješću za godinu u kojoj se ta promjena dogodila.

(9) Iznimno od stavka 7. ovog članka Hrvatska narodna banka može od male i jednostavne institucije zatražiti i učestaliju dostavu cijelog izvješća o ICAAP-u i ILAAP-u.

(10) Kreditna institucija dužna je dostaviti Hrvatskoj narodnoj banci rezultate provođenja procjene prikladnosti ICAAP-a i ILAAP-a iz članka 16. stavka 2. ove Odluke jednom godišnje u roku propisanom u stavku 6. ovog članka.

GLAVA V.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prijelazne odredbe

Članak 21.

(1) Postupak procjenjivanja i dostavljanja izvješća o ICAAP-u i ILAAP-u sa stanjem na dan 31. prosinca 2026. dovršit će se prema odredbama Odluke o postupku procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala kreditne institucije ("Narodne novine", br. 20/2014. i 126/2017.).

(2) Mala i jednostavna institucija dužna je prvo izvješće o ICAAP-u i ILAAP-u u punom obuhvatu prema odredbama ove Odluke dostaviti sa stanjem na dan 31. prosinca 2027.

Prestanak važenja i stupanje na snagu

Članak 22.

(1) Ova Odluka objavljuje se u "Narodnim novinama" i stupa na snagu 1. siječnja 2027.

(2) Danom stupanja na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o postupku procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala kreditne institucije ("Narodne novine", br. 20/2014. i 126/2017.).

O. br:

Zagreb,

Guverner

dr.sc. Ante Žigman